

16. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯКОСТІ КОМБІКОРМОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Н.В. Кудренко,

В.В. Сигиденко

Національний університет харчових технологій

Ефективний розвиток комбікормової промисловості України на сучасному етапі господарювання неможливий без стандартизації якості продукції, яка є основою для забезпечення потреб і безпеки споживачів, мінімізації ризиків, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією на ринку комбікормів, основою щодо забезпечення продовольчої безпеки населення.

Зазначимо, що на сьогоднішній день, на більшість видів сільськогосподарської продукції діють ДСТУи — міждержавні стандарти, які розроблені у 60 – 80 роках минулого століття, які практично не оновлювались, а в процесі перегляду їх продовжувався термін дії. Тому основним недоліком застарілих діючих стандартів є відсутність вимог щодо безпеки готової продукції, а також захисту навколишнього середовища від негативного впливу виробництва, невідповідність значень показників сучасним вимогам, не враховано останні досягнення науки і техніки, технологічні та санітарно-гігієнічні норми. Такий стан щодо стандартизації якості сільськогосподарської продукції та комбікормів, зокрема, пояснюється рядом об'єктивних причин: незадовільним станом економіки в Україні, відсутністю належного фінансування.

Дослідження проблем та розроблення національних стандартів якості на комбікорми є актуальним питанням на сьогоднішній день і потребує особливої уваги як науковців, так і практиків тому, що застарілі стандарти стримують впровадження у практику досягнень науки, ефективних експрес-методів по відгодівлі тварин. Так, в стандартах на комбікорми для тварин і птиці зазначено нормативи, яким уже понад 30 років, вимоги щодо крупності кормових одиниць, сирого клітковини та сирого протеїну.

Зазначимо, що протягом останніх років проводилася активна племінна робота в результаті якої виведені нові породи тварин, які мають новий екстер'єр, генотип, морфологічний склад туші та інші показники, які не передбачені застарілими стандартами якості щодо комбікормової продукції.

Вітчизняним Інститутом УААН розроблені нормативи щодо відгодівлі тварин і птиці, в яких визначено вимоги щодо вмісту в комбікормах амінокислот, мінеральних речовин, вітамінів, обмінної енергії, які потребують стандартизації.

На сьогоднішній день розроблено національні стандарти України, зокрема, ДСТУ 4120 – 2002 «Комбікорми повнораціонні для сільськогосподарської птиці», який набув чинності з 01.04.2003 р., а також ДСТУ 4124–2002 «Комбікорми повнораціонні для свиней», який набув чинності з 01.01.2004 р., ДСТУ 3570–97 (ГОСТ 13496.7–97) на метод визначення токсичності кормів, ДСТУ 3526–97 (ГОСТ 28758–97) на метод визначення водостійкості гранульованих комбікормів для риб.

Завершується робота над розробленням ДСТУ на комбікорми для відгодівлі та ДСТУ на комбікорми-концентрати для свиней. Серед особливостей зазначених стандартів слід відмітити більш жорсткі вимоги щодо якості комбікормів, враховано потреби тварин з метою підвищення їх продуктивності. Також завершується розроблення ДСТУ «Премікси. Технічні умови», в якому розроблені вимоги щодо якості і безпеки преміксів, компонентів біологічно активних речовин (вітамінів, мікроелементів, амінокислот), які використовуються в процесах виробництва преміксів, визначені методи контролю, які удосконалені та апробовані у лабораторних умовах. Впровадження ДСТУ «Премікси. Технічні умови» надасть можливість виробникам і споживачам, а також контролюючим органам оперативно проводити перевірку щодо якості преміксів.

Як показують результати проведеного дослідження робота щодо впровадження національних стандартів якості комбікормів, які б відповідали не лише вимогам вітчизняного ринку, але й зарубіжного на сьогоднішній день триває...